

YMPÄRISTÖNSUOJELUMÄÄRÄYSTEN PERUSTELUT

SIIKALATVAN KUNTA

johdanto	2
1 YLEISET MÄÄRÄYKSET	3
1 § TAVOITE	3
2 § MÄÄRÄYSTEN ANTAMINEN JA VALVONTA	3
3 § MÄÄRÄYSTEN SOVELTAMINEN MUIHIN MÄÄRÄYKSIIN	4
4 § PAIKALLISET OLOSUHTEET	4
2 JÄTEVEDET JA VESIENSUOJELU	5
5 § JÄTEVESIEN KÄSITTELY VIEMÄRIVERKOSTON ULKOPUOLELLA ja RANTA-ALUEELLA	5
6 § JÄTEVESIEN KÄSITTELY POHJAVESIALUEELLA	7
7 § AJONEUVOJEN, KONEIDEN, LAITTEIDEN JA VENEIDEN PESU	7
8 § HULEVESIEN JA SAMMUTUSVESIEN KÄSITTELY POHJAVESIALUEELLA JA RANTAVYÖHYKKEELLÄ	8
9 § LUMEN VASTAANOTTO- JA VARASTOINTIPAIKAT	9
10 § MAATALOUDEN JA ELÄINSUOJELUN VESIENSUOJELUA SEKÄ ETÄISYYKSIÄ KOSKEVAT RAJOITUKSET	9
11 § MAALÄMPÖJÄRJESTELMÄT JA TYÖMAILTA JOHDETTAVAT VEDET	10
12 § LUOKITELTUJA POHJAVESIALUEITA KOSKEVAT MUUT MÄÄRÄYKSET	10
3 JÄTTEIDEN KÄSITTELY JA HYÖDYNTÄMINEN	11
13 § KIIINTEISTÖN YLEINEN SIISTEYS	11
14 § KUIVAKÄYMÄLÖIDEN JÄTTEET	11
15 § MAATALOUSTOIMINNASSA SYNTYVÄ JÄTE	11
16 § ERÄIDEN JÄTTEIDEN PIENIMUOTOINEN HYÖDYNTÄMINEN MAARAKENTAMISESSA	11
4 POLTTOAINEET JA MUUT VAARALLISET KEMIKAALIT	12
17 § POLTTOAINEIDEN JA VAARALLISTEN NESTEMÄISTEN KEMIKAALIEN VARASTOINTI JA KÄSITTELY	12
18 § MAANALAISET POLTTOAINE- JA KEMIKAALISÄILIÖITÄ KOSKEVAT MÄÄRÄYKSET	13
19 § MAANALAISEN SÄILIÖN KÄYTÖSTÄ POISTO	14
20 § SÄILIÖIDEN TÄYTTÖ- JA KALUSTON TANKKAUSPAIKAT SEKÄ TYÖMAAT	14
5. MELUN JA TÄRINÄN TORJUNTA	15
21 § ILMOITUSVELVOLLISUUS MELUA TAI TÄRINÄÄ AIHEUTTAVASTA TOIMINNASTA	15
22 § ÄÄNENTOISTOLAITTEIDEN KÄYTTÖ	16
6 MUUT MÄÄRÄYKSET	17
23 § MAA-AINESTEN KÄSITTELY JA VARASTOINTI	17
24 § KIVIAINEKSET TILAPÄINEN MURSKAUS	17
25 § YLEINEN VELVOLLISUUS ANTAA VALVONTAA VARTEN TARPEELLISIA TIETOJA	18
26 § POIKKEAMINEN YMPÄRISTÖNSUOJELUMÄÄRÄYKSISTÄ	18
27 § SEURAAMUKSET YMPÄRISTÖNSUOJELUMÄÄRÄYSTEN RIKKOMISESTA JA LAIMINLYÖNNISTÄ	18
7 MÄÄRÄYSTEN VOIMAANTULO	18
28 § YMPÄRISTÖNSUOJELUMÄÄRÄYSTEN VOIMAANTULO	18
LAINSÄÄDÄNTÖ, LINKIT JA VIITTAUKSET	19

JOHDANTO

Kunnan ympäristönsuojelumääräykset annetaan ympäristönsuojelulain (527/2014) 202 §:n nojalla. Kunta voi antaa lain selventämiseksi ja täytäntöön panemiseksi tarpeellisia paikallisista olosuhteista johtuvia, kuntaa tai sen osaa koskevia yleisiä määräyksiä (kunnan ympäristönsuojelumääräykset).

Ympäristönsuojelulain tarkoitus on lain ensimmäisen pykälän mukaan muun muassa ehkäistä päästöjä ja ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa. Ympäristönsuojelumääräykset täydentävät osaltaan ympäristönsuojelulakia ja sen nojalla annettuja asetuksia siten, että paikalliset olosuhteet ja ympäristön erityispiirteet otetaan huomioon. Määräyksillä ei voida lieventää ympäristönsuojelulain (527/2014) vaatimuksia.

Ympäristönsuojelulain 202 §:n mukaan määräykset voivat koskea:

- 1) toimia, rajoituksia ja rakennelmia, joilla ehkäistään päästöjä tai niiden haitallisia vaikutuksia;
- 2) erityisen häiritsevän tilapäisen melun tai värinän torjuntaa;
- 3) toimintojen sijoittumisen ympäristönsuojelullisia edellytyksiä asemakaava-alueen ulkopuolella;
- 4) sellaisten alueiden määrittelyä, joilla ympäristön erityisen pilaantumisvaaran vuoksi on kielletty jäteveden johtaminen maahan, vesistöön taikka ojaan, lähteeseen, tekolammikkoon tai vesilain 1 luvun 3 §:n 1 momentin 6 kohdan mukaiseen noroon;
- 5) sellaisten alueiden ja vyöhykkeiden määrittelyä, joilla lannan ja lannoitteiden sekä maataloudessa käytettävien ympäristölle haitallisten aineiden käyttöä rajoitetaan;
- 6) valvontaa varten tarpeellisten tietojen antamista;
- 7) vesien ja meriympäristön tilan parantamista koskevia toimia, jotka ovat vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä annetun lain mukaisen vesienhoitosuunnitelman tai merenhoitosuunnitelman mukaan tarpeellisia.

Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi yksittäistapauksessa myöntää poikkeuksen ympäristönsuojelumääräyksestä siinä mainituin perustein.

1 YLEISET MÄÄRÄYKSET

1 § TAVOITE

Ympäristönsuojelumääräysten tavoitteena on ympäristönsuojelulain (527/2014) 1 §:n mukaisesti turvata terveellinen, turvallinen ja viihtyisä elinympäristö ja paikalliset olosuhteet huomioon ottaen ehkäistä ympäristön pilaantumista sekä poistaa ja vähentää pilaantumisesta aiheutuvia haittoja siten kuin ympäristönsuojelulaissa (527/2014) on säädetty.

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 5 §:n mukaisesti:

- 1) *päästöllä* tarkoitetaan ihmisen toiminnasta aiheutuvaa aineen, energian, melun, värinän, säteilyn, valon, lämmön tai hajun päästämistä, johtamista tai jättämistä yhdestä tai useammasta kohdasta suoraan tai epäsuorasti ilmaan, veteen tai maaperään.
- 2) *Ympäristön pilaantumisella* tarkoitetaan sellaista päästöä, jonka seurauksena aiheutuu joko yksin tai yhdessä muiden päästöjen kanssa terveyshaittaa, haittaa luonnolle ja sen toiminnoille, luonnonvarojen käyttämisen estymistä tai melkoista vaikeutumista, ympäristön yleisen viihtyisyyden tai erityisten kulttuuriarvojen vähentymistä, ympäristön yleiseen virkistyskäyttöön soveltuvuuden vähentymistä, vahinkoa tai haittaa omaisuudelle taikka sen käytölle tai muu näihin rinnastettava yleisen tai yksityisen edun loukkaus.
- 3) *Ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavalla toiminnalla* tarkoitetaan laitoksen perustamista tai käyttämistä sekä siihen teknisesti ja toiminnallisesti kiinteästi liittyvää toimintaa taikka alueen käyttämistä tai toiminnan järjestämistä siten, että siitä saattaa aiheutua ympäristön pilaantumista.

Ympäristönsuojelulain (527/2014) mukaan ympäristönsuojelumääräysten tulee perustua paikalliseen tarpeeseen. Määräykset on laadittu Siikalatvan kunnan paikalliset ympäristöolosuhteet huomioiden.

2 § MÄÄRÄYSTEN ANTAMINEN JA VALVONTA

Ympäristönsuojelulain 22 §:n 1 momentin mukaan kunnalle kuuluvista ympäristönsuojelulain mukaisista lupa- ja valvontatehtävistä huolehtii kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta annetun lain (64/1986) mukainen kunnan ympäristönsuojeluviranomainen.

Määräyksien noudattamista valvoo Siikalatvan kunnan teknisen lautakunnan lupajaosto, joka voi siirtää sille näissä määräyksissä kuuluvaa toimivaltaansa alaiselleen viranhaltijalle, eli ympäristötarkastajalle siten kuin kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta annetun lain (64/1986) 7 §:ssä säädetään.

3 § MÄÄRÄYSTEN SOVELTAMINEN MUIHIN MÄÄRÄYKSIIN

Ympäristönsuojelumääräykset ovat ympäristönsuojelulain mukainen ohjauskeino, ja ne on annettu ympäristönsuojelullisin perustein. Määräykset koskevat pääosin koko Siikalatvan kunnan aluetta. Lisäksi on annettu joitain määräyksiä, jotka koskevat vain pohjavesialueita ja rantavyöhykkeitä.

Ympäristönsuojelulain 202 §:n 2 momentissa on lueteltu ne asiat, joita määräykset eivät koske:

- ympäristönsuojelulain mukaan luvanvaraista, ilmoituksenvaraista tai rekisteröitävää toimintaa
- toimintaa, johon sovelletaan ympäristönsuojelulain 31 §:n (koeluonteinen, lyhytaikainen toiminta), 120 §:n (poikkeukselliset tilanteet) tai 136 §:n 1 momentin (pilaantuneen maaperän ja pohjaveden puhdistaminen) mukaista ilmoitusmenettelyä
- puolustusvoimien tai rajavartiolaitoksen toimintaa.

Ympäristönsuojelumääräyksiä noudatetaan muiden kunnallisten määräysten rinnalla ja niiden kanssa samanaikaisesti. Tällaisia määräyksiä ovat mm. jätehuoltomääräykset ja rakennusjärjestys.

Ympäristönsuojelumääräykset ovat voimassa Siikalatvan kunnan alueella. Määräykset koskevat yksityisiä henkilöitä, yrityksiä, yhteisöjä ja viranomaisia. Kunnan muiden viranomaisten tulee lupa-asiaa ratkaistaessa tai muuta viranomaispäätöstä tehtäessä ottaa huomioon, mitä ympäristönsuojelumääräyksissä säädetään. Mikäli samasta asiasta on säädetty muussa kunnallisessa määräyksessä, tulee ympäristönsuojelumääräystä noudattaa aina, kun se johtaa parempaan ympäristönsuojelulliseen tasoon.

4 § PAIKALLISET OLOSUHTEET

Määräyksessä on lueteltu Siikalatvan kunnan paikalliset olosuhteet ja alueet, joilla pilaantumisen ehkäiseminen, poistaminen ja vähentäminen edellyttävät tarkennettuja määräyksiä.

Pohjavesialueilla tarkoitetaan aiemmin ELY-keskuksen (nyk. lupa- ja valvontavirasto LVV ja elinvoimakeskus EVK) luokittelemia ja rajaamia Siikalatvan kunnan alueella olevia pohjavesialueita. Ympäristönsuojelulain 17 §:ssä säädetään pohjaveden pilaamiskiellosta. Kielto on ehdoton eikä sen vastaiselta toiminnalta edellytetä konkreettista pilaantumisen aiheutumista, vaan jo pilaantumisen vaaran aiheuttaminen on kiellettyä. Pohjaveden pilaantumisriskin vuoksi muista alueista poikkeavat määräykset 1-, 2- ja E-luokan pohjavesialueilla ovat perusteltuja. Yhdyskunnan vedenhankinnan kannalta tärkeä pohjavesialue (1-luokan) tai muu vedenhankintakäyttöön soveltuva (2-luokan) pohjavesialue tai pohjavesialue, jonka pohjavedestä muun lainsäädännön perusteella suojeltu pintavesi- tai maaekosysteemi on suoraan riippuvainen (E-luokka).

Ajantasaiset pohjavesialuerajaukset muodostumisalueineen ovat saatavilla Suomen ympäristökeskuksen ja Lupa- ja valvontaviraston (aiemmin Ely-keskus) ylläpitämästä karttapalvelusta: vesi.fi/karttapalvelu

Rantavyöhyke, jolla tarkoitetaan maa-aluetta, joka ulottuu enintään 100 metrin päähän vesistön keskivedenkorkeuden tai meren teoreettisen keskivedenkorkeuden mukaisesta rantaviivasta. Rantavyöhyke on määritelty riittävän leveäksi, ympäristönsuojelulain 156 a §:n mukaisesti enintään 100 metrin etäisyydeksi vesistön keskivedenkorkeuden tai meren teoreettisen keskivedenkorkeuden mukaisesta rantaviivasta. Rantavyöhykkeellä tehtäviä toimenpiteitä on tarpeen rajoittaa pintavesien pilaantumisen ehkäisemiseksi ja vähentämiseksi. Ajantasainen rantavyöhykkeen raja on saatavilla Suomen ympäristökeskuksen ylläpitämästä karttapalvelusta: [Hajajätevesi siirtymäaika-alueet \(NEW\)](#) (Karttaa tulee zoomata riittävälle etäisyydelle, jotta rajaukset tulevat esille)

Taajaan asutulla alueella tarkoitetaan tilastollista taajamaa eli kaikkia vähintään 200 asukkaan rakennusryhmiä, joissa rakennusten välinen etäisyys ei ole 200 metriä suurempi.

Vesistöllä tarkoitetaan vesilaissa määritellyllä tavalla järveä, lampea, jokea, puroa ja muuta luonnollista vesialuetta sekä tekojärveä, kanavaa ja muuta vastaavaa keinotekoisia vesialuetta; vesistönä ei kuitenkaan pidetä noroa, ojaa ja lähettä. (Norot, tietyt ojat ja lähteet voivat täyttää suojeluedellytykset ja niiden olosuhteita tulee tarkastella aina tapauskohtaisesti).

2 JÄTEVEDET JA VESIENSUOJELU

5 § JÄTEVESIEN KÄSITTELY VIEMÄRIVERKOSTON ULKOPUOLELLA JA RANTA-ALUEELLA

Määräys koskee vesihuoltolaitoksen toiminta-alueen ulkopuolelle sijoittuvia kiinteistöjä, jotka eivät ole liittyneet jätevesiviemäriin. Määräyksellä pyritään ehkäisemään jätevesistä aiheutuvaa ympäristön pilaantumista. Jätevesien käsittelystä ja puhdistamisesta on säädetty ympäristönsuojelulain (527/2014) luvussa 16 sekä valtioneuvoston talousjätevesien käsittelystä viemäriverkostojen ulkopuolisilla alueilla annetussa asetuksessa (157/2017, nk. Jätevesiasetus). Ympäristönsuojelulain 16 luvussa säädetään jätevesien yleisestä puhdistamisvelvollisuudesta.

Jätevedellä tarkoitetaan Ympäristönsuojelulain 154 §:n, kohdan 1 mukaista jätevettä, joka voi olla asuntojen, toimistojen, liikerakennusten ja laitosten vesikäymälöistä, keittiöistä, pesutiloista ja niitä vastaavista tiloista ja laitteista peräisin olevaa jätevettä sekä ominaisuuksiltaan ja koostumukseltaan vastaavaa karjatilojen maitohuoneista tai muusta elinkeinotoiminnasta peräisin olevaa jätevettä.

Jätevesien käsittelyjärjestelmällä tarkoitetaan Ympäristönsuojelulain mukaan talousjätevesien puhdistusta tai muuta käsittelyä varten tarvittavien laitteiden ja rakenteiden muodostamaa kokonaisuutta, joka voi koostua saostussäiliöstä, maahanimeyttämöstä, maasuodattamosta, umpisäiliöstä, pienpuhdistamosta tai muista laitteista taikka näiden laitteiden ja menetelmien yhdistelmästä.

Jätevesien puhdistamisvelvollisuudesta on säädetty Ympäristönsuojelulain 16 luvun 155 §:ssä. Puhdistamattomat jätevedet sisältävät orgaanisia happea kuluttavia ainesosia ja ravinteita, jotka voivat aiheuttaa muun muassa vesistöjen rehevöitymistä. Talousjätevesien käsittelyn osalta paras käyttökelpoinen tekniikka on

jätevesien johtaminen vesihuoltolaitoksen jätevesiviemäriin. Mikäli jätevesien johtaminen viemäriin ei ole mahdollista, kiinteistöllä tulee olla joko umpisäiliö tai kiinteistökohtainen jätevesien käsittelyratkaisu. Jätevesien käsittelyjärjestelmiä ovat maahanimeyttämö, maasuodattamo ja pienpuhdistamo.

Jätevesien käsittelyjärjestelmän sekä puhdistettujen jätevesien purkupaikan sijoittamisen vähimmäisetäisyysvaatimukset perustuvat yleisesti käytössä oleviin suojaetäisyyksiin ja ne noudattavat pääosin samoja metrimääriä kuin muiden Pohjois-Pohjanmaalla sijaitsevien kuntien ympäristönsuojelumääräyksissä on määrätty. Etäisyyksiä arvioitaessa on huomioitu niiden kuntien ympäristönsuojelumääräykset, joiden ympäristö-, tulva- ja muut olosuhteet ovat samankaltaiset kuin Siikalatvalla (*ks Ylivieska, jonka määräykset ovat voimassa useassa lähikunnassa, sekä Oulun seudun ympäristönsuojelumääräykset, jotka ovat voimassa muun muassa naapurikunnassa Tyrnävällä*). Vähimmäisetäisyydet on annettu ympäristön-, vesistön- ja terveydensuojellullisista syistä. Etäisyysvaatimusten tavoite on ehkäistä lisäksi myös hajuhaittoja.

Ympäristö- ja maaperän olosuhteet vaikuttavat jätevesien johtamisessa huomioitaviin etäisyysvaatimuksiin. Ympäristönsuojelumääräyksissä on annettu ohjeelliset etäisyydet, jotka voivat tapauskohtaisesti olla myös määräyksessä mainittuja etäisyyksiä pidemmät. Etäisyyksiin vaikuttavia olosuhteita voivat olla esimerkiksi tiivis maaperä, alueella toistuva tulva tai muu vastaava syy. Tulvaveden pääsy jätevesien käsittelyjärjestelmään tulee estää, jotta voidaan varmistaa järjestelmän toimivuus ja estää jätevesien huuhtoutuminen ympäristöön.

Jätevesien käsittelyjärjestelmänä käytettävät betonirengaskaivot tai muussa käytössä olleet ja muunnetut säiliöt eivät täytä tiiviiden vaatimusta ja voivat aiheuttaa ympäristön pilaantumista.

Jätevesien käsittelyvaatimuksista poikkeamisen ehdoista on säädetty Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 156 d §. Poikkeamisen tavoitteena on antaa lisäaikaa järjestelmän uusimiselle, eikä esimerkiksi betonirengaskaivon käyttö pysyvänä ratkaisuna ole sallittua. Poikkeamishakemuksen käsittelystä ja poikkeamishakemukseen liittyvästä tarkastuksesta voidaan periä kunnassa voimassa olevan taksan mukainen maksu Ympäristönsuojelulain 527/2014 205 § mukaisesti.

Määräyksen mukaisesti vähäiseksi voidaan katsoa jätevedet, kun syntyvän jäteveden määrä on vähäinen. Määräyksessä vähäisellä vedenkulutuksella tarkoitetaan kiinteistöä, joka on kantoveden varassa, eikä rakennusten varusteluun kuulu vettä käyttäviä laitteita kuten suihkut, pyykinpesukone tai astianpesukone.

Jätevesien käsittelyjärjestelmästä tulee olla kiinteistökohtainen jätevesien käsittelysuunnitelma sekä järjestelmän käyttö- ja huolto-ohjeet ympäristönsuojelulaki 157 § mukaisesti.

Rantavyöhykkeellä (100 metrin etäisyydellä vesistön keskiveden korkeudesta mitattuna) jätevedet on puhdistettava siten, että saavutetaan jätevesiasetuksen (157/2017) 4 §:n mukainen ohjeellinen puhdistustaso. Rantavyöhykkeet on määritelty ja ne löytyvät Suomen ympäristökeskuksen karttapalvelusta.

Määräyksen mukaisesti vähäiseksi voidaan katsoa jätevedet, kun syntyvän jäteveden määrä on vähäinen. Määräyksessä vähäisellä vedenkulutuksella tarkoitetaan kiinteistöä, joka on kantoveden varassa, eikä rakennusten varusteluun kuulu vettä käyttäviä laitteita kuten suihkut, pyykinpesukone tai astianpesukone.

Määräysten tavoitteena on ehkäistä vesien pilaantumista, eikä vähäisiäkään jätevesiä saa johtaa suoraan vesistöön tai ojaan. Ympäristönsuojelulain 156 c §:n mukaan ympäristönsuojelumääräyksissä voidaan asettaa talousjätevesien puhdistamiselle välttämättömät, ympäristöolosuhteista johtuvat, perustasoa tiukemmat puhdistusvaatimukset. Jätevesien tiukempi puhdistustaso rantavyöhykkeellä on tarpeen vesistöjen pilaantumisen ehkäisemiseksi.

6 § JÄTEVESIEN KÄSITTELY POHJAVESIALUEELLA

Pohjavesialueilla tulee talousjätevesien ja niihin rinnastettavien jätevesien käsittelyssä noudattaa ympäristönsuojelulain tarkoittaman perustason puhdistusvaatimuksen tasoa ankarampaa puhdistusvaatimusta. Ankarammat puhdistusvaatimukset määritellään hajajätevesiasetuksen 4 §:ssä (orgaaninen 90 %, kokonaisfosfori 85 % ja kokonaistyppi 40 %)

Ympäristönsuojelulain 156 c §:n mukaan ympäristönsuojelumääräyksissä voidaan asettaa talousjätevesien puhdistamiselle välttämättömät, ympäristöolosuhteista johtuvat, perustasoa tiukemmat puhdistusvaatimukset. Jätevesien tiukempi puhdistustaso pohjavesialueella on tarpeen pohjaveden pilaantumisvaaran ehkäisemiseksi.

Jätevesien käsittelyjärjestelmänä käytettävät betonirengaskaivot tai muussa käytössä olleet ja muunnetut säiliöt eivät täytä tiiviyden vaatimusta ja voivat aiheuttaa ympäristön pilaantumista. Pohjavesialueilla tulee pystyä varmistumaan säiliöiden tiiveydestä, jotta pilaantumisvaaraa ei muodostu. Käyttötarkoitukseensa valmistettujen umpisäiliöiden tiiveys on varmistettu.

Ankaramman puhdistusvaatimuksen mukainen puhdistustaso on tarpeen pohjaveden pilaantumisen ja pohjaveden pilaantumisen vaaran ehkäisemiseksi pohjavesialueilla.

Määräyksen mukaisesti vähäiseksi voidaan katsoa jätevedet, kun syntyvän jäteveden määrä on vähäinen. Määräyksessä vähäisellä vedenkulutuksella tarkoitetaan kiinteistöä, joka on kantoveden varassa, eikä rakennusten varusteluun kuulu vettä käyttäviä laitteita kuten suihkut, pyykinpesukone tai astianpesukone.

7 § AJONEUVOJEN, KONEIDEN, LAITTEIDEN JA VENEIDEN PESU

Määräykset perustuvat YSL 202 § 3 momentin kohtaan 1 ja joissakin tapauksissa kohtaan 7. Lisäksi määräykset on annettu perustuen YSL 16 §:n ja 17 §:n.

Määräyksellä estetään ajoneuvojen, veneiden ja muiden laitteiden pesussa liukenevien haitallisten aineiden, kuten öljyn tai liuottimien pääsy vesistöihin, maaperään tai pohjaveteen. Pesuvesiä ei saa johtaa kiinteistön ulkopuolelle tai suoraan vesistöön. Määräyksellä on kielletty pesu katu- ja tiealueilla sekä muilla yleisessä käytössä olevilla alueilla kuten esimerkiksi puistoissa sekä virkistys- ja pysäköintialueilla, koska pesuvesien johtuminen yleisille alueille voi heikentää alueen muun käytön viihtyisyyttä sekä aiheuttaa ympäristön pilaantumista.

Ammattimaisessa tai muussa laajamittaisessa pesutoiminnassa syntyy huomattavia määriä pesuvesiä, jotka sisältävät pesuaineita ja muita pesun yhteydessä veteen liukenevia haitallisia aineita. Pesuvedet voivat sisältää esimerkiksi öljyjä, rasvoja ja metalleja. Määräyksellä voidaan estää ajoneuvojen, veneiden, koneiden ja muiden laitteiden pesusta liukenevien haitallisten aineiden pääsy vesistöihin, maaperään tai pohjaveteen.

On tarpeen, että jätevedet esikäsitellään ennen jätevesiviemäriin johtamista hiekan- ja öljynerottimessa. Useat kiinteistökohtaiset jätevesien käsittelyjärjestelmät eivät toimintaperiaatteensa tai mitoituksensa takia sovellu liuotinpitoisten jätevesien tai ammattimaisessa pesussa syntyvien jätevesimäärien käsittelyyn.

Pesutoimintaa pidetään ammattimaisena, jos se täyttää yritystoiminnan tai ansainnan tunnusmerkit. Esimerkiksi tilapäinen pop-up autonpesu katsotaan ammattimaiseksi. Ammattimaista pesua vastaava muu usein toistuva pesu voi olla esimerkiksi usean auton toistuva pesu samalla alueella, liikennöitsijän tai urakoitsijan suorittama oman kaluston toistuva pesu varikko- tai varastointialueella.

Määräyksen mukaan liuotinpesuaineiden käyttö pesussa on sallittu ainoastaan paikassa, jossa vedet johdetaan hiekan- ja öljynerottimen kautta jätevesiviemäriin tai muuhun hyväksytyyn jätevesien käsittelyjärjestelmään. Liuotin, liuennut lika ja muut pesuaineiden ympäristölle vaaralliset ainesosat kulkeutuvat helposti maaperässä veden mukana, jolloin jätevesien johtamisesta maaperään tai mahdolliseen hulevesiviemäriin voi aiheutua ympäristön ja pohjaveden pilaantumista. Jos pesuaine sisältää liuottimia, on siitä mainittu pesuainepakkauksessa.

Tavanomaisesta asumiskäytössä olevalla kiinteistöllä ajoneuvojen, veneiden, koneiden ja laitteiden pesusta muodostuvat jätevedet sisältävät yleensä vain vähäisiä määriä epäpuhtauksia, joten jätevedet voidaan imeyttää maaperään. Pesuvesiä ei kuitenkaan saa johtaa hulevesiviemäriin, kiinteistön ulkopuolelle tai suoraan vesistöön. Satunnaisella pesulla tarkoitetaan esimerkiksi kotitalouksien omassa käytössä olevien ajoneuvojen, veneiden, koneiden ja vastaavien laitteiden pesua.

8 § HULEVESIEN JA SAMMUTUSVESIEN KÄSITTELY POHJAVESIALUEELLA JA RANTAVYÖHYKKEELLÄ

Hulevedellä tarkoitetaan maan pinnalta, rakennuksen katolta tai muilta vastaavilta pinnoilta pois johdettavaa sade- tai sulamisvettä sekä perustusten kuivatusvettä. Teollisuus- ja yritysikiinteistöjen varasto-, terminaali- ja logistiikka-alueilta tuleva hulevesi sisältää ravinteiden ja epäpuhtauksien lisäksi usein myös haitallisia aineita, kuten öljyjä ja raskasmetalleja. Tämän vuoksi nämä hulevedet on käsiteltävä pohjavesialueella ja rantavyöhykkeellä ennen hulevesiviemäriin tai maastoon johtamista. Määräyksellä vähennetään hulevesistä aiheutuvaa vesistökuormitusta ja suojellaan pohjaveden laatua.

Sammutusvesien mukana kulkeutuu runsaasti haitallisia yhdisteitä ja tästä syystä jakeluasemilla ja pohjavesialueilla tai vesistöjen läheisyydessä sijaitsevilla tuotanto- ja varastorakennuksilla, joissa varastoidaan tai käsitellään polttoaineita tai suurehkoja määriä ympäristölle vaarallisia kemikaaleja tai muita materiaaleja, on varauduttava johtamaan sammutusvedet turvallisesti käsittelyyn tai altaan kautta niin, ettei se voi aiheuttaa pohjaveden pilaantumista. Sammutusvesille voidaan muodostaa esimerkiksi suojakalvolla varustettu riittävä kaadoilla ja sululla varustetulla öljynerotuskaivolla tai muulla vastaavalla rakenteella oleva allas tai muu

rakenne, joka estää sammutusvesien pääsyn pohjavesiin. Suojakalvo on tarpeen erityisesti herkillä pohjavesialueilla. Rakenne tulee uusida samalla kertaa, kun kiinteistöllä tehdään laajempia muutostöitä. Siikalatvan kunnan alueella on vanhoja teollisuus- ja yritys kiinteistöjä, jotka sijaitsevat pohjavesialueella. Näille kiinteistöille ei ole aina mahdollista rakentaa sammutusvesille erillistä talteenottoa muutoin, kuin muiden kiinteistöillä tehtävien maatoiden yhteydessä. Uusille teollisuus- tai yritys kiinteistöille riittävät suojaukset tulee tehdä jo rakennusvaiheessa.

Sammutusvesien keräämiseen tarkoitettujen altaan ja öljynerotuksen mitoituksen ja sijoittamisen tulee perustua rakennuksen tai kiinteistöllä sijaitsevan kemikaalisäiliön sijaintiin ja mitoitukseen.

9 § LUMEN VASTAANOTTO- JA VARASTOINTIPAIKAT

Määräykset perustuvat YSL 17 § ja YSL 202 §:n 3 momentin kohtaan 1 ja 3. Ympäristönsuojelulain 14 §:n mukaisesti pilaantumisen aiheuttaja tai toiminnanharjoittaja vastaa toiminnasta syntyvien haittojen ennaltaehkäisemisestä ja ympäristöhaittojen poistamisesta.

Lumen vastaanottopaikalla tarkoitetaan aluetta, joka on tähän tarkoitukseen erikseen varattu ja jonne tuodaan lunta loppusijoitusta varten. Lumen varastointipaikalla tarkoitetaan henkilön tai yrityksen omistuksessa tai hallinnassa olevaa paikkaa, johon varastoidaan muualta tuotua lunta. Määräystä ei sovelleta esimerkiksi kiinteistön pysäköintialueen laidalle kasattavaan lumikasaan.

Lunta ei luokitella jätteeksi, mutta lumen varastoinnilla ja sulamisvesillä voi olla ympäristölle haitallisia vaikutuksia. Ajoväyliltä, kaduilta ja muilta alueilta poistettavan lumen mukana kulkeutuu erilaista jätettä, öljy- ja polttoainejäämiä sekä muita haitta-aineita, jotka saattavat aiheuttaa maaperän tai vesistöjen pilaantumista, roskaantumista ja yleisen viihtyisyyden heikentymistä.

Lumi voi varastopaikassa sulaessaan aiheuttaa vettymishaittaa ja roskaantumista sekä ympäristön pilaantumisvaaraa. Määräyksellä estetään haittojen ja pilaantumisen syntymistä.

10 § MAATALOUDEN JA ELÄINSUOJIELIEN VESIENSUOJELUA SEKÄ ETÄISYYKSIÄ KOSKEVAT RAJOITUKSET

Määräykset perustuvat Ympäristönsuojelulain (517/2014) 17 § ja 202 § momenttiin 3 (kohta 1 sekä soveltuvin osin kohdat 3 ja 7), Valtioneuvoston asetukseen maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta (1250/2014 ja 1261/2015), sekä Valtioneuvoston asetukseen ilmoituksenvaraisista eläinsuojista (138/2019).

Määräyksellä on huomioitu myös ympäristönsuojelulain lupa- ja ilmoitusmenettelyn ulkopuolelle jäävät eläinsuojat ja niihin liittyvien toimintojen sijoittaminen suhteessa vesistöihin, puroihin, noroihin, ja vastaaviin herkkiin kohteisiin. Alueella on erityisiä tarpeita vesienhoidossa, ja eläintuotannon ja asutuksen yhteensovittamisessa sekä Vesienhoito-ohjelman mukaisten vesienhoidollisten tavoitteiden saavuttamisessa.

Lannan ja virtsan käyttö 5 metriä lähempänä vesistöä voi aiheuttaa vesistöjen ekologisen tilan heikkenemistä. Määräyksen tavoitteena on parantaa Oulujoen- Lijoen vesienhoitoalueen toimenpideohjelman mukaisesti Siikalatvan kunnan alueella sijaitsevien vesistöjen ekologista tilaa.

Määräyksen tavoitteena on paikalliset olosuhteet huomioon ottaen ehkäistä nitraattiasetusta tarkemmin pohjaveteen ja vesistöihin kohdistuvaa ympäristökuormitusta. Sijoittamista koskeva määräys on tarpeen myös eläintuotannon ja asutuksen yhteensovittamiseksi.

Määräyksen tavoitteena on tarkentaa eläinsuojien jätevesien ja jalostukseen kelpaamattoman maidon käsittelyä. Ympäristölupa- ja ilmoitusmenettelyjen ulkopuolelle jäävien tilojen osalta määräyksellä ympäristölle haitallisista aineista voidaan estää jätevesien aiheuttamaa ympäristön pilaantumista.

Määräyksen perusteena on ympäristönsuojelulain 17 §:n mukainen pohjaveden suojelutarve. Lanta- ja tuorerehusäiliöt, lantavarastot, lanta-aumat ja torjunta-aineet sekä lannoitteet aiheuttavat pohjaveden pilaantumisriskin. Vaurioituessaan tai väärin perustettuina lannasta peräisin olevia ravinteita, lannoitteita tai torjunta-aineita sisältävät säiliöt ja varastot aiheuttavat nopeasti pohjavesien pilaantumisvaaran.

11 § MAALÄMPÖJÄRJESTELMÄT JA TYÖMAILTA JOHDETTAVAT VEDET

Määräykset ovat tarpeen YSL 17 § ja YSL 202 §:n 3 momentin kohtien 1, 3 ja 6 perusteella.

Maalämpöjärjestelmissä käytetään lämmönkeruunesteinä aineita, jotka ympäristöön vuotaessaan voivat aiheuttaa pilaantumista tai merkittävää haittaa. Lämpökaivon poraaminen voi aiheuttaa pohjavesikerrosten sekoittumista, pintaveden ja pohjaveden sekoittumista tai aiheuttaa pohjaveden määrällisiä muutoksia, jota varten ympäristöviranomaiselle on varattava mahdollisuus lausua ja antaa asiassa ohjeistusta pilaantumisen ehkäisemiseksi. Rakennusluvista päättävä viranomaisena pyytää lausunnon ympäristöviranomaiselta. Putkien sijainti tulee olla merkitty asemapiirrookseen, jotta mahdollisissa vahinkotapauksissa ongelmia aiheuttavat putkistot ovat helposti löydettävissä.

Työmailloilla sekä rakennettaessa maalämpöjärjestelmiä poraamisen, kaivamisen ja maatöiden yhteydessä syntyy merkittäviä määriä kiviainesta, pölyä ja lietettä, joka voi paikallisesti aiheuttaa voimakasta veden samentumista sekä lietteen kertymistä puroihin, noroihin, ojiin ja vesistöihin. Tämä voi aiheuttaa vesistön ja muun vesiympäristön elinolosuhteisiin sekä pilata veden laatua. Viemäriin joutuessaan liete voi aiheuttaa viemärin tukkeutumista ja vaikeuttaa jäteveden käsittelyä tai rikkoa putkistoja. Rakentamislaki ei edellytä, että lupamenettelyssä kuultaisiin ympäristönsuojeluviranomaista. Määräys on tarpeen, jotta kunnan ympäristönsuojeluviranomainen tai tarvittaessa valtion viranomaisena on tietoinen määräyksessä kuvatuista hankkeista ja voi tarvittaessa lausua rakentamisen mahdollisista ympäristövaikutuksista sekä antaa tarvittavaa ohjeistusta.

12 § LUOKITELTUJA POHJAVESIALUEITA KOSKEVAT MUUT MÄÄRÄYKSET

Määräyksellä ehkäistään pohjaveden pilaantumisvaaraa. Pohjavesi voi pilaantua tai muuttua tiesuolauksesta peräisin olevan kloridin kulkeutuessa pohjaveteen. Pohjavesien laadun ja hyvän tilan säilyttämiseksi on perusteltua käyttää pohjavesialueille soveltuvia yhdisteitä.

3 JÄTTEIDEN KÄSITTELY JA HYÖDYNTÄMINEN

Määräykset perustuvat YSL 16 §, 17 §, ja 202 §:n momentin 3 kohtaan 1.

13 § KIIINTEISTÖN YLEINEN SIISTEYS

Määräyksellä selvennetään näiden määräysten ja jätehuoltomääräysten suhdetta.

Määräykset ovat tarpeen ympäristöhaittojen ja terveyshaittojen sekä naapureille aiheutuvien haittojen ehkäisemiseksi.

14 § KUIVAKÄYMÄLÖIDEN JÄTTEET

Määräykset ovat tarpeen ympäristöhaittojen ja terveyshaittojen sekä naapureille aiheutuvien haittojen ehkäisemiseksi.

15 § MAATALOUSTOIMINNASSA SYNTYVÄ JÄTE

Määräykset on annettu maaperän, ilman ja pohjaveden pilaantumisen ehkäisemiseksi. Muovien avopoltossa voi syntyä haitallisia ja myrkyllisiä savukaasuja.

16 § ERÄIDEN JÄTTEIDEN PIENIMUOTOINEN HYÖDYNTÄMINEN MAARAKENTAMISESSA

Määräys on annettu jätteistä aiheutuvan ympäristön pilaamisen ehkäisemiseksi. Materiaalin uusiokäyttö on kestävä kehityksen tavoitteiden mukaista, kun se tehdään aiheuttamatta ympäristöhaittoja.

Määräyksen mukaisilla toimilla enintään 300m³:n suuruisia ylijäämämaiden, tiili- ja betonimurskeiden tai muiden kiviainesperäisten eriä sekä enintään 50 m³:n suuruisia puuperäisen polttoaineen polton pohjatuhkien tai leijupetihiekkojen eriä voidaan käyttää kertaluonteisesti ympäristönsuojelullisesti kestäväällä tavalla maarakentamisessa ilman, että hyödyntämisestä tarvitsee tehdä valtioneuvoston asetuksen eräiden jätteidensä hyödyntämisestä maarakentamisessa mukaista ilmoitusta (MARA-ilmoitus).

4 POLTTOAINEET JA MUUT VAARALLISET KEMIKAALIT

Vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta annetun lain (390/2005) mukaan vaarallisella kemikaalilla tarkoitetaan ainetta tai seosta, joka tulee luokitella tai merkitä CLP-asetuksen (1272/2008) mukaisesti, sekä muuta palavaa nestettä. Vaaralliseksi luokiteltu kemikaali voi olla esimerkiksi syttyvä, välittömästi myrkyllinen tai vesieliölle vaarallinen.

17 § POLTTOAINEIDEN JA VAARALLISTEN NESTEMÄISTEN KEMIKAALIEN VARASTOINTI JA KÄSITTELY

Ympäristölle tai terveydelle vaaralliset tai haitalliset kemikaalit ja nestemäiset polttoaineet aiheuttavat jo vähäisinä määrinä väärin säilytettynä tai käsiteltynä merkittävän riskin. Määräyksen perusteena on Ympäristönsuojelulain 16 §:ssä säädetty maaperän pilaamiskielto sekä saman lain 17 §:ssä säädetty pohjaveden pilaamiskielto.

Ympäristön pilaantumisriskin ehkäisemiseksi vaaralliset nestemäiset kemikaalit on varastoitava kiinteistöllä niiden säilytykseen soveltuvissa tiloissa ja säiliössä/astioissa, joissa on merkintä mitä kemikaalia ne sisältävät. Vaaralliset nestemäiset kemikaalit on merkittävä asianmukaisesti niiden turvallisen varastoinnin ja käsittelyn varmistamiseksi. Asiasta on lisäksi säädetty muun muassa kemikaalien luokitusta, merkintöjä ja pakkaamista koskevassa CLP-asetuksessa sekä vaaralliseksi luokiteltujen jätteiden pakkaamisesta ja merkitsemisestä valtioneuvoston asetuksessa jätteistä (978/2021).

Määräyksessä vaarallisten nestemäisten kemikaalien varastointiin käytettäväksi säiliöksi katsotaan tilavuudeltaan yli 450 litraa oleva säiliö. Kemikaalivuotojen ehkäisemiseksi vaarallisten nestemäisten kemikaalien varastointiin käytettävän säiliön tulee olla joko kaksivaippainen tai sijoitettuna suoja-altaaseen. Suoja-altaan tilavuusvaatimuksella estetään kemikaalin pääsy ympäristöön ja viemäriverkostoon vahinko- tai onnettomuustilanteessa. Suoja-altaan tilavuusvaatimus perustuu Turvallisuus- ja kemikaaliviraston (Tukes) antamiin ohjeisiin.

Säiliön omistajan ja haltijan on oltava perillä terveydelle ja ympäristölle vaarallisten kemikaalien säilytykseen liittyvistä riskeistä ja noudatettava säilytykseen ja käyttöön liittyvää ohjeistusta. Ohjeiden vastainen käsittely ja varastointi lisäävät onnettomuuksien riskejä. Määräyksellä estetään ulkopuolisten pääsy vaarallisiin nestemäisiin kemikaaleihin sekä ilkeistä aiheutuvat kemikaalivuodot ja ympäristön pilaantuminen.

Säännöllisellä tarkkailulla voidaan ehkäistä säiliön, suojauksen ja yhteiden huonosta kunnosta tai kulumisesta aiheutuvaa ympäristön pilaantumista. Mikäli säiliössä havaitaan vaurio tai kemikaalia on päässyt vuotamaan ympäristöön, säiliön haltijan on ryhdyttävä välittömiin toimenpiteisiin lisävahingon estämiseksi ja ympäristöhaitan torjumiseksi.

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston hyväksymät (sertifioidut) toiminnanharjoittajat voivat suorittaa öljysäiliöiden puhdistuksen ja tarkastuksen, jolloin nesteiden ja polttoainehöyryjen aiheuttamat turvallisuusriskit voidaan hallita ja öljysäiliön mahdollisista ympäristövaikutuksista saadaan luotettavaa tietoa valvontaa varten.

18 § MAANALAISIA POLTTOAINE- JA KEMIKAALISÄILIÖITÄ KOSKEVAT MÄÄRÄYKSET

Kauppa- ja teollisuusministeriön päätöksessä (344/1983) säädetään maanalaisten öljysäiliöiden määräaikaistarkastuksista. Päätös velvoittaa tarkastuttamaan säännöllisesti tärkeällä pohjavesialueella sijaitsevat maanalaiset poltto- ja dieselöljysäiliöt. Velvoite ei koske kaksoisvaippasäiliöitä, joissa on vuodonilmaisujärjestelmä, eikä suoja-altaassa olevia säiliöitä, joissa on hälyttävä vuodonilmaisujärjestelmä. Päätöksessä ei ole säädetty määräaikaistarkastuksista muiden vaarallisten kemikaalien säiliöiden osalta. Säiliön ja siihen liittyvän laitteiston kunnosta ja kulumisesta aiheutuvien vuotojen ja niiden ympäristöhaittojen ehkäisemiseksi on tarpeen määrätä myös muiden kuin edellä mainitussa päätöksessä tarkoitettujen säiliöiden määräaikaistarkastuksista. Erityisesti yksivaippaiset maanalaiset polttoneste- ja kemikaalisäiliöt muodostavat merkittävän riskin pohjavedelle ja maaperän pilaantumiselle, mikäli niiden kunnosta ei huolehdita.

Pohjavesialueella tai rantavyöhykkeellä sijaitsevia maanalaisia öljysäiliöitä koskee laajempi tarkastusvelvollisuus niiden rakenteesta riippumatta sekä muita maanalaisia vaarallisen nestemäisen kemikaalin säiliöitä, jotta voidaan ehkäistä herkkien alueiden pilaantumista. Siikalatvan kunnassa on paljon vanhempaa rakennuskantaa, joissa tyypillisesti on käytetty maanalaisia kemikaalisäiliöitä. Säiliöitä voi olla myös niillä pohjavesialueilla, joilta otetaan vettä yhdyskuntien tarpeita varten. Muiden maanalaisten säiliöiden kuin öljysäiliöiden, tarkastusvelvollisuutta ei ole kuitenkaan tarpeen laajentaa kaksoisvaippasäiliöihin ja suoja-altaassa oleviin säiliöihin, joissa on määräyksen mukainen vuodonilmaisujärjestelmä, sillä niiden rakenne suojaa mahdolliselta vuodolta ja muodostaa näin ollen vähäisemmän ympäristöriskin.

Pohjavesialueella ja rantavyöhykkeellä on kielletty maanalaisten säiliöiden pinnoittamalla kunnostaminen pohjaveden ja vesistöjen pilaumisriskin vuoksi. Pinnoittamalla kunnostettuja säiliöitä ei voida luotettavasti kuntoarvioida, eikä säiliöiden luokitukseen perustuvaa tarkastusväliä voida enää määrittää.

Säiliöiden tarkastusvelvoitetta on laajennettu koskemaan muualla kuin pohjavesialueella tai rantavyöhykkeellä sijaitsevia maanalaisia öljysäiliöitä tai muita vaarallisen nestemäisen kemikaalin säiliöitä, jotta voidaan ehkäistä ympäristön pilaantumista. Tarkastusvelvollisuutta ei ole kuitenkaan tarpeen laajentaa kaksoisvaippasäiliöihin tai suoja-altaassa oleviin säiliöihin, joissa on määräyksen mukainen vuodonilmaisujärjestelmä, sillä niiden rakenne suojaa mahdolliselta vuodolta ja muodostaa näin ollen vähäisemmän ympäristöriskin.

19 § MAANALAISEN SÄILIÖN KÄYTÖSTÄ POISTO

Määräykset perustuvat YSL 16 §, 17 § sekä 202 §:n 3 momentin kohtiin 1,3 ja 6. Maanalaiset polttoneste- ja kemikaalisäiliöt aiheuttavat merkittävän riskin ympäristölle. Terveydelle ja ympäristölle vaarallisten kemikaalien varastosäiliöiden kunto tulee säännöllisin väliajoin tarkistaa mahdollisten vuotojen tai muiden turvallisuuden kannalta merkittävien vikojen havaitsemiseksi. Säännöllisten tarkastusten avulla ennaltaehkäistään onnettomuuksia ja ympäristöön kohdistuvia riskejä.

Maanalaiset säiliöt ovat ikääntyessään usein ympäristöriski, koska niiden vuotoja on vaikea havaita. Maanalaisten öljysäiliöiden tarkastamisesta on säädetty kauppa- ja teollisuusministeriön päätöksessä (KTM 344/1983). KTM:n päätöksessä on määrätty tarkastamisveloite koskemaan kunnan öljyvahinkojen torjuntasuunnitelmassa esitetyillä pohjavesialueilla olevia maanalaisia säiliöitä. Määräys on perusteltua pohjavesien ja pohjavesistä riippuvaisten ekosysteemien suojelemiseksi.

Öljysäiliön maahan jättäminen vaatii viranomaiselta tapauskohtaista harkintaa. Poikkeus voidaan myöntää, mikäli säiliön maaperään jättämisestä ei aiheudu maaperän pilaantumisen riskiä, säiliön poistaminen on säiliön omistajalle taloudellisesti kohtuutonta tai säiliön poistaminen vaarantaa esimerkiksi maaperän kanta-
vuuden suhteessa rakennuksiin. Käytöstä poistetun säiliön maahan jättämisen perusteena ei voida pitää tulevaisuudessa mahdollisesti tapahtuvaa käyttöä. Poikkeamispäätöksellä asianmukaisesti käytöstä poistettu ja puhdistettu säiliö voidaan jättää maahan ympäristönsuojeluviranomaisen tai rakennusvalvontaviranomaisen antamien määräysten mukaisesti.

Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen tulee pohjavesialueella sijaitsevan öljysäiliön osalta pystyä varmistamaan maaperän puhtaus ennen kaivannon peittämistä. Määräys on perusteltua ja tarpeellista, koska kaivannon peittämisen jälkeen mahdollisia ympäristölle aiheutuneita haittoja tai vahinkoja ei voida havaita. Pohjavesialueella tulee pystyä varmistamaan tehtyjen toimenpiteiden ja selvitysten riittävyys.

20 § SÄILIÖIDEN TÄYTTÖ- JA KALUSTON TANKKAUSPAIKAT SEKÄ TYÖMAAT

Säiliön täyttö- ja kaluston tankkauspaikoilla riskinä ovat täytön ja tankkauksen yhteydessä tapahtuvat kemikaalien ylivuodot. Tämän vuoksi on tärkeää, että täyttö- ja tankkauspaikat sijoitetaan ja rakennetaan niin, että ympäristön pilaantumista voidaan ehkäistä mahdollisimman hyvin ja mahdollisten vuotojen pääsy viemäriin, maaperään, pohjaveteen sekä vesistöön estetään.

Polttoaineiden varastointi ja tankkaus on yleistä muun muassa väliaikaisilla työmailla, joissa kemikaalisäiliöihin voi kohdistua suurempi vaurioitumisriski eikä väliaikaisissa paikoissa aina ole erikseen tiivistettyä ja huolellisesti suojattua tai eristettyä tankkauspaikkaa. Liikuteltavien säiliöiden tulee täyttää kemikaaliturvallisuusasetuksen (856/2012) mukaiset vaatimukset.

Säiliön tilavuuden ilmoittamista koskevalla määräyksellä ehkäistään säiliön ylitäyttöä ja vähennetään ympäristön pilaantumisriskiä.

Täyttö- ja tankkauspaikoilla on oltava imeytysmateriaalia ja välineitä mahdollisten vuotojen keräämistä varten, jotta mahdollisen vuodon tapahtuessa laajemman vahingon syntyminen voidaan estää.

Toimittamalla vahinko- ja onnettomuustilanteissa syntyneet roiskeet ja muut likaantuneet ainekset, kuten käytetyt imeytysaineet, asianmukaiseen käsittelypaikkaan ehkäistään ympäristön pilaantumista.

5. MELUN JA TÄRINÄN TORJUNTA

Melu heikentää elinympäristön laatua ja viihtyisyyttä. Melu on ääntä, jonka ihminen kokee häiritsevänä tai joka on muulla tavoin ihmisen terveydelle vahingollista tai muulle hyvinvoinnille haitallista. Melu voi aiheuttaa terveyshaittoja häiritsemällä tai vaikeuttamalla työskentelyä, lepoa ja nukkumista.

Määräyksellä suojataan asukkaita ja muita häiriintyviä kohteita yöaikaisilta häiriöiltä. Määräyksellä ohjataan huomattavaa ääntä tai tärinää aiheuttavat työt tehtäväksi pääsääntöisesti päiväaikaan, jolloin käytettävistä koneista ja laitteista ei katsota aiheutuvan kohtuutonta haittaa. Levon turvaamiseksi on määrätty tiukemmista aikarajoista sunnuntaisin ja juhlapyhinä. Juhlapyhillä tarkoitetaan kirkollisia ja perinteisiä suomalaisia juhlapyyhiä.

Erityisen häiritsevää melua tuottavien koneiden ja laitteiden melu voi olla iskumaista, kapeakaistaista tai muuten luonteeltaan häiritseviä ääniä tuottavaa. Erityisen häiritsevää melua voi aiheuttaa esimerkiksi lehtipuhaltimen, moottorisahan tai sirkkelin käyttö. Määräyksen mukaisia muita herkästi häiriintyviä kohteita ovat esimerkiksi sairaalat, hoitolaitokset ja päiväkodit.

Kiellon ulkopuolelle rajataan määräyksen mukaiset välttämättömät kunnossa- ja puhtaanapitotyöt, maa- ja metsätaloustyöt sekä muut vastaavat työt, joiden tekeminen yötyönä on perusteltua. Yhteiskunnan toimivuuden turvaamiseksi tehtäviä välttämättömiä ja kiireellisiä töitä voivat olla esimerkiksi vesi- ja viemärijohdotyöt, lumen auraus sekä liukkauden torjunta, tietoliikenneyhteyksiin ja pelastustoimintaan liittyvät työt. Maatalous- ja metsäelinkeinotoiminnan välttämättömäksi ja lyhytaikaiseksi erityisen häiritsevää meluhaittaa aiheuttavaksi toiminnaksi katsotaan esimerkiksi kyntö- ja kylvökoneiden sekä leikkuupuimurin käyttö. Välttämättömänä jakelutoimintana voidaan pitää esimerkiksi elintarvike- ja polttoainekuljetuksia.

21 § ILMOITUSVELVOLLISUUS MELUA TAI TÄRINÄÄ AIHEUTTAVASTA TOIMINNASTA

Määräys perustuu YSL 202 §:n 3 momentin kohtiin 1 j 2 sekä YSL 118 §:n 3 momenttiin, jonka mukaan kunta voi antaa ympäristönsuojelumääräyksen toiminnoista, joista ei tarvitse tehdä pykälän mukaista meluilmoitusta. Ympäristönsuojelulain 118 §:n mukaan ilmoitusta ei tarvitse tehdä ympäristölupaa edellyttävästä toiminnasta, yksityishenkilön talouteen liittyvästä toiminnasta, puolustusvoimien toiminnasta eikä sellaisesta tilapäisestä toiminnasta, josta kunta on ympäristönsuojelumääräyksissään määrännyt, ettei ilmoitusvelvollisuutta ole.

Tavanomaiseksi rakentamiseksi katsotaan esimerkiksi elementtiasentaminen, betonivalu, ulkivuoraus, kattotyöt ja rakentamisen maansiirtotyöt. Tavanomainen purkutyö voi olla koneellista ja ei sisällä murskausta.

Työn enimmäiskesto mahdollistaa välipäivät. Työ on kuitenkin suoritettava niin, että se kestää kokonaisuudessaan enintään 10 päivää. Muita määräyksessä tarkoitettuja vastaavia erityisen häiritsevää melua aiheuttavia töitä ovat esimerkiksi energiakaivon poraustyö ja suurtehoimurointi.

Ulkoilmakonserteista tai muista yleisötapauksista ei yleensä katsota aiheutuvan sellaista meluhaittaa, joka edellyttäisi meluilmoituksen, kun vahvistettua äänentoistoa käytetään klo 7.00–22.00 välisenä aikana. Aikavälin rajausta perustuu päiväohjearvon määrittelyyn valtioneuvoston päätöksessä melutasoarvoista (993/1992). Määräyksen mukainen muu yleisötapaus voi olla esimerkiksi kylätapaus, ulkoilma-teatteri tai yhteislaulutilaisuus.

Yleisökäyttöön tarkoitetuilla alueilla klo 7.00–22.00 välisenä aikana järjestettävien urheilu-, hui- ja näytöstilaisuuksien, lukuun ottamatta moottoriurheilutapahtumia, ei katsota aiheuttavan sellaista meluhaittaa, että ne edellyttäisivät meluilmoituksen tekemistä. Moottoriurheilutapahtumien melupäästöt ovat yleensä tavanomaisten yleisötilaisuuksien melupäästöjä huomattavasti suurempia ja häiritsevempiä, minkä vuoksi tapahtumasta tulee tehdä meluilmoitus. Lisäksi moottoriurheilutapahtumista muodostuva ääni leviää usein laajemmalle alueelle. Yleisökäyttöön tarkoitettuja alueita ovat esimerkiksi urheilukentät ja oppilaitosten piha-alueet.

Äänentoistolaitteiden käyttö mainostarkoituksissa ja katusoitto ovat tavanomaisesti lyhytaikaista ja liikkuvaa toimintaa, joten häiritsevän melun ei katsota kohdistuvan tietyille asukkaille ja toimijoille. Muita toimintoja, josta ei tarvitse tehdä meluilmoitusta, ovat esimerkiksi sirkus, tivoli tai ulkoilmaelokuvateatteri.

Vaikka toiminnasta ei tarvitsisi näiden ympäristönsuojelumääräysten perusteella tehdä meluilmoitusta, erityisen häiritsevää melua tai tärinää vastuussa olevan tahon tulee huolehtia ympäristönsuojelumääräysten mukaisesta tiedottamisesta ja 22 §:n tarkoittamasta asianmukaisesta äänentoistolaitteiden käytöstä.

22 § ÄÄNENTOISTOLAITTEIDEN KÄYTTÖ

Määräys koskee erityisen häiritsevää melua tai tärinää aiheuttavaa toimintaa, joka ei edellytä ympäristönsuojelulain 118 §:n mukaista meluilmoitusta.

Määräyksellä rajoitetaan äänentoistosta aiheutuvia haittoja. Äänentoistolaitteiden jatkuva käyttö voi aiheuttaa kohtuutonta haittaa lähialueen asukkaille ja toimijoille. Erityisesti yöaikaan (klo 22.00–7.00) äänentoistolaitteiden käyttö etenkin ulkotiloissa voi häiritä laajasti lähiympäristöä. Häiriintyviä kohteita ovat asuinrakennusten ohella esimerkiksi sairaalat, hoitolaitokset, päiväkodit ja yritysten toimitilat.

Äänentoistoa käyttävän velvollisuus on ennaltaehkäistä ja rajoittaa melusta aiheutuvat haitat mahdollisimman vähäisiksi. Äänentoistolaitteiden suuntaamisella ja säädöillä sekä erilaisilla suojarakenteilla voidaan vaikuttaa merkittävästi toiminnasta aiheutuvaan melutasoon ja melun häiritsevyyteen.

Määräys koskee yleisötapauksissa, tarjoilualueilla tai muissa tilapäisissä tapahtumissa käytettävästä äänentoistosta aiheutuvaa melua ulkoalueilla. Sillä ei voida rajoittaa esimerkiksi yksityishenkilön toimintaa tai muuta järjestyslain mukaista häiriökäytöstä, eikä sitä voida soveltaa sisätiloissa koettavaan häiriöön.

Määräyksen mukaisella muulla tilapäisellä tapahtumalla tarkoitetaan esimerkiksi mainostarkoituksessa käytettyä äänentoistoa.

Ympäristönsuojeluviranomainen voi pyytää tarvittaessa tietoja äänentoistolaitteista ja niiden käytöstä valvontaa varten. Äänentoiston aiheuttamaa häiriötä voidaan arvioida annettujen tietojen perusteella.

6 MUUT MÄÄRÄYKSET

23 § MAA-AINESTEN KÄSITTELY JA VARASTOINTI

Maa-ainesten seulonnasta ja koneellisesta käsittelystä aiheutuu melu- ja pölyhaittaa lähiympäristölle. Myös maa-ainesten varastoinnista aiheutuu pölyämistä. Tämän vuoksi on perusteltua kieltää maa-ainesten käsittely ja varastointi 200 metriä lähempänä asutusta. Etäisyys määritetään maa-ainesten varastointi- tai käsittelypaikasta lähimpään asuin- tai vapaa-ajanrakennuksen seinään.

Käsiteltävien ja varastoitavien maa-ainesten tulee olla pilaantumattomia maa-aineksia, jotka eivät sisällä haitallisia aineita siten, että siitä voi aiheutua ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa.

Tilapäisellä varastoinnilla tarkoitetaan alle kolme vuotta kestävästä varastointia. Tilapäisyyden rajausta perustuu valtioneuvoston asetukseen kaatopaikoista (331/2013), jonka mukaan yli kolmen vuoden varastointi katsotaan luvanvaraiseksi jätteen loppukäsittelyksi.

24 § KIVIAINEKSET TILAPÄINEN MURSKAUS

Määräyksellä on vapautettu tilapäinen kiviainesten murskaus ympäristönsuojelulain 118 §:n tarkoittamasta meluilmoitusmenettelystä. Tilapäiseksi kiviaineksen murskaustoiminnaksi katsotaan samassa kohteessa kokonaiskestoltaan enintään 49 päivää tapahtuva toiminta. Kokonaiskesto mahdollistaa välipäivät toiminnassa. Tavanomaisesti kiviainesta murskataan maa-ainesten oton yhteydessä ja murskauspaikka ei sijoitu asutusalueiden läheisyyteen.

Murskauksesta muodostuu melua ja pölyä. Tämän määräyksen mukaista kiviainesten murskausta pidetään lyhytaikaisena, minkä vuoksi siitä ei katsota aiheutuvan kohtuutonta ympäristön pilaantumista. Määräyksen mukaisesta murskauksesta on kuitenkin tarpeen tehdä ilmoitus ennen toiminnan aloittamista, jotta viranomainen saa tiedon toiminnasta ja voi tarvittaessa antaa lisäohjeita. Esimerkiksi murskauksen sijoittuminen pohjavesialueelle voi edellyttää toiminnalle ympäristölupaa.

Vaikutusalueelle kohdistuvalla tiedottamisvelvollisuudella vähennetään murskaustoiminnasta koettua haittaa ja varmistetaan, että vaikutuspiirissä olevat asukkaat sekä muut häiriintyvät kohteet voivat varautua ennalta haittoihin. Tiedotteen sisällöstä on perusteltua määrätä, jotta vaikutuspiirissä olevat voivat varautua haittaan ja ottaa yhteyttä suoraan työn tekijään.

Murskaustoiminta on rajoitettu maanantaista perjantaihin päiväsaikaan toiminnasta aiheutuvien melu- ja pölyhaittojen vähentämiseksi.

25 § YLEINEN VELVOLLISUUS ANTAA VALVONTAA VARTEN TARPEELLISIA TIETOJA

Yleinen määräys valvontaa varten tarpeellisten tietojen antamisesta on annettu ympäristönsuojelulain 202 §:n 3 momentin 6 kohdan perusteella.

26 § POIKKEAMINEN YMPÄRISTÖNSUOJELUMÄÄRÄYKSISTÄ

Ympäristönsuojelulain 202 §:n 4 momentin mukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi myöntää poikkeuksen ympäristönsuojelumääräyksistä. Kohtuuttomien tilanteiden välttämiseksi voi olla tarpeen poiketa ympäristönsuojelumääräyksistä, joten ympäristönsuojeluviranomaiselle on annettu mahdollisuus käyttää yksittäistapauksessa harkintaa näistä määräyksistä poikkeamiseen.

Ympäristönsuojeluviranomainen antaa tarvittaessa näitä ympäristönsuojelumääräyksiä täydentäviä ohjeita ja määräyksiä.

Kunta voi periä maksun Ympäristönsuojelumääräyksistä poikkeamisesta YSL 517/2014 205 § mukaan.

27 § SEURAAMUKSET YMPÄRISTÖNSUOJELUMÄÄRÄYSTEN RIKKOMISESTA JA LAIMINLYÖNNISTÄ

Määräys perustuu Ympäristönsuojelulain 18 lukuun, jossa säädetään näiden määräysten rikkomisen tai laiminlyönnin johdosta sovellettavista pakkokeinoista ja seuraamuksista. Ympäristön turmelemisesta säädetään rikoslain 48 luvun 1-4 §:ssä ja ympäristönsuojelulain rikkomisesta YSL 225 §:ssä.

7 MÄÄRÄYSTEN VOIMAANTULO

28 § YMPÄRISTÖNSUOJELUMÄÄRÄYSTEN VOIMAANTULO

Päätös määräysten hyväksymisestä annetaan ympäristönsuojelulain 203 §:n 2 momentin mukaisesti tiedoksi siten kuin kunnalliset ilmoitukset Siikalatvan kunnassa julkaistaan. Päätös katsotaan annetun tiedoksi, kun kuulutus on asetettu yleisesti nähtäville. Samoin kuulutetaan ympäristönsuojelumääräysten voimaantulosta (1.1.2027).

LAINSÄÄDÄNTÖ, LINKIT JA VIITTAUKSET

Ympäristönsuojelulaki: [Ympäristönsuojelulaki | 527/2014 | Lainsäädäntö | Finlex](#)

Jätevesiasetus: [Valtioneuvoston asetus talousjätevesien käsittelystä viemäriverkostojen ulkopuolisilla alueilla | 157/2017 | Suomen säädöskokoelma | Finlex](#)

Asetus ilmoituksenvaraisista eläinsuojista: [Valtioneuvoston asetus ilmoituksenvaraisista eläinsuojista | 138/2019 | Lainsäädäntö | Finlex](#)

Nitraattiasetus: [Valtioneuvoston asetus eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta | 1250/2014 | Lainsäädäntö | Finlex](#)

Maa-aineslaki: [Maa-aineslaki | 555/1981 | Lainsäädäntö | Finlex](#)

Jätelaki: [Jätelaki | 646/2011 | Lainsäädäntö | Finlex](#)

Asetus ympäristönsuojelun hallinnosta: [Laki kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta | 64/1986 | Lainsäädäntö | Finlex](#)

Kauppa- ja teollisuusministeriön päätös maanalaisten öljysäiliöiden määräaikaistarkastuksista (344/1983): [Kauppa- ja teollisuusministeriön päätös maanalaisten öljysäiliöiden määräaikaistarkastuksista | 344/1983 | Lainsäädäntö | Finlex](#)

Vesihuoltolaki: [Vesihuoltolaki | 119/2001 | Lainsäädäntö | Finlex](#)

MARA- asetus: [Valtioneuvoston asetus eräiden jätteiden hyödyntämisestä maarakentamisessa | 843/2017 | Suomen säädöskokoelma | Finlex](#)

Siikalatvan kunta- Ympäristönsuojelua ja maa-aineksia koskevat valvonta- ja lupamaksutaksat: [Ympäristönsuojelua-ja-maa-aineksia-koskevat-valvonta-ja-lupamaksutaksat-1.1.2024-alkaen.pdf](#)

Jokilaaksojen jätelautakunta- Jätehuoltomääräykset 21.6.2022 § 3: [Jätehuoltomaaraykset.pdf](#)

Oulujoen- lijoen vesienhoitoalueen toimenpideohjelma: [Oulujoen–lijoen vesienhoitoalue](#)

Vesiiin liittyvä karttapalvelu (mm. Pohjavesialueet, tulvariskialueet, vesistöjen 100 m suojavajöhykkeet): [vesi.fi](#)